

VASILE GOLDIS WESTERN
UNIVERSITY OF ARAD
FACULTY OF JURIDICAL SCIENCE

International scientific and practical conference

**Features of the application of
regulations: the experience of
foreign countries**

July 1-2, 2020

Arad,
Romania
2020

УДК 340.077.1(4)

F 33

International scientific and practical conference «Features of the application of regulations: the experience of foreign countries» : Conference proceedings, July 1-2, 2020. Arad : 108 pages

ISBN 978-617-7868-19-3

HEAD OF ORGANISING COMMITTEE

Remus Daniel Berlingher, PhD, Associate Professor, Dean of the Faculty of Legal Sciences, Vasile Goldish Western University of Arad;

Teodor Mara, PhD, Associate Professor, Head of the Private Law Department, Vasile Goldish Western University of Arad;

Palcu Pavel, PhD, Associate Professor, Head of the Public Law Department, Vasile Goldish Western University of Arad;

The conference was organized and held with the support of Association of International Educational and Scientific Cooperation (<http://aiesc.com.ua>).

Each author is responsible for content and formation of his/her materials. The reference is mandatory in case of republishing or citation.

ISBN 978-617-7868-19-3

© Vasile Goldish Western
University of Arad, 2020
© LLC «RIK-U», 2020

Зміст

Бериславська О.М

ПРАВА, СВОБОДИ ТА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В
УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ ТА ПОСТКОНФЛІКТНИХ
СИТУАЦІЯХ 6

Беляков К.І.

ОСОБЛИВОСТІ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»
В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ 10

Бондарчук А.М.

ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТОРГОВО-БІРЖОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ 18

Бровко Н.І., Сімакова С.І.

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД 23

Булеца С.Б., Чепис О.І.

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ
ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ 28

Демчук Т.І.

ПРАВОВІ ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ДОСТУП ДО
ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ 34

Добровольський В.Б.

РЕФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ
У ВІЙСЬКОВУ ПОЛІЦІЮ: ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 38

Дорофєєва Л.М.

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО МИТНОГО ТАРИФУ УКРАЇНИ – КРОК
ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ..... 41

Заборовський В.В.

СПОСОБИ ОБЧИСЛЕННЯ РОЗМІРУ ГОНОРАРУ
АДВОКАТА 46

Зьолка Валентин

ОГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ
РІВНОСТІ ТА ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В ДЕРЖАВНІЙ
ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ 50

Іванов О.О.

ЗАГАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ
СПРОЩЕНОГО ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ 57

Ільків Н.В.

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ..... 62

Легеза Є.О.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ
ПОСЛУГ В УКРАЇНІ..... 67

Менджул М.В.

ПРИНЦИП РІВНОСТІ У МАЙНОВИХ ВІДНОСИНАХ
БАТЬКІВ І ДІТЕЙ 71

Пайда Ю.Ю.

ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНИЙ ВИГУК, ЯК ФОРМА ПОПЕРЕДЖЕННЯ
ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ 76

Petrova N.O.

LEGAL REGULATIONS IN THE FIELD OF STATE AID TO ECONOMIC
ENTITIES UNDER THE CONDITIONS OF COVID-19: THE EXPERIENCE
OF THE EUROPEAN UNION 81

Попович Т. П.

РЕПРОДУКТИВНІ ПРАВА ЛЮДИНИ: ОСНОВНІ ПІДХОДИ
ДО РОЗУМІННЯ..... 86

Пупена В.В.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОБОДИ СОВІСТІ
У СЛОВАЧЧИНІ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ..... 91

Санченко А.Є.

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ У СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ: ПОЛІТИКО-
ПРАВОВА ОСНОВА ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ КЕРІВНИХ
ПРИНЦИПІВ ООН З ПИТАНЬ БІЗНЕСУ ТА ПРАВ ЛЮДИНИ 95

Турянця О.О.

МОДЕЛІ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ: КОНСТИТУЦІЙНО-
ПРАВОВІ ЗАСАДИ 102

РЕПРОДУКТИВНІ ПРАВА ЛЮДИНИ: ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ

Попович Т. П.

*кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри теорії та історії держави і права
Ужгородського національного університету
м. Ужгород, Україна*

На сучасному рівні розвитку суспільства та у зв'язку з новітніми досягненнями науки і медицини ми можемо говорити про нові виміри у розумінні репродуктивних прав людини [1, с. 67]. Ця проблематика привертає до себе все більше уваги як науковій спільноті, так і міжнародних та регіональних правозахисних організацій. Поряд з цим, слід констатувати, що у юридичній літературі відсутнє єдине тлумачення цієї категорії прав, що обумовлює актуальність звернення до окресленої тематики дослідження [2, с. 67]. У межах даної наукової розвідки спробуємо з'ясувати основні підходи до визначення змісту репродуктивних прав людини, перш за все опираючись на здобутки правової доктрини. Відтак, О.В. Перевозчикова в рамках дисертаційного дослідження визначає репродуктивні права як «права, пов'язані з реалізацією різних аспектів продовження роду (дітонародження), а саме з прийняттям рішення про зачаття дитини, визначенням кількості дітей, інтервалів між їх народженням, застосуванням високих репродуктивних технологій у випадку, якщо вагітність не може настати природним шляхом». Суб'єктом таких прав дослідниця називає будь-яку фізичну особу, яка здатна до продовження роду, а об'єктом – дітонародження як «найвище благо і цінність людства» [3, с. 17].

З точки зору Є.Г. Соловйова, центральним репродуктивним правом постає право на вільний репродуктивний вибір та планування сім'ї, що, в свою чергу, впливає з конституційного права

на свободу та особисту недоторканність. Дане право передбачає, що «жінки та чоловіки повинні бути вільно діючими суб'єктами репродуктивної поведінки та не можуть виступати в якості об'єктів чи засобів проведення демографічної політики чи діяльності служб охорони здоров'я та планування сім'ї» [4, с. 9]. Таким чином, право на вільний репродуктивний вибір на сьогодні можна вважати фундаментальним у структурі репродуктивних прав, адже воно передбачає наявність чи відсутність «стартових» позицій у розрізі бажання чи небажання продовжити рід (мати потомство).

На думку К.В. Ксьондзик, репродуктивні права є «гарантовані та охоронювані суб'єктами міжнародного права блага і можливості людини, спрямовані на продовження чи припинення нею роду та захисту її репродуктивного здоров'я». Дослідниця розподіляє репродуктивні права на дві категорії:

- 1) загально визнані: самостійно приймати рішення щодо своєї фертильності; на лікування після абортів; на репродуктивне та статеве (сексуальне) здоров'я; на планування сім'ї та вирішення питання щодо кількості та інтервалів народження дітей; на інформацію щодо засобів та методів планування вагітності; на свободу від сексуального насильства; на скасування дискримінаційних звичаїв щодо жінок; пов'язані з вагітністю та народженням дитини (особливий захист та піклування про матерів і новонароджених дітей);
- 2) спірні: на штучну репродукцію (використання допоміжних репродуктивних технологій, зокрема сурогатне материнство); на аборт; на прогностичне генетичне тестування.

У цілому К.В. Ксьондзик дійшла висновку про те, що більшість репродуктивних прав людини є позитивними за своєю природою, адже «для їх забезпечення держава має вживати спеціальних заходів» [5, с. 8-9]. Можемо, отже, звернути увагу на ще одну особливість групи репродуктивних прав – їх позитивний характер, що передбачає низку зобов'язань держави в напрямку забезпечення реалізації останніх.

Варто зауважити, що перелік основних положень щодо реалізації репродуктивних прав був закріплений ще Програмою дій Міжнародної конференції з народонаселення і розвитку (Каїр, 1994 р.). Серед них, зокрема:

- право подружніх пар і окремих осіб вільно приймати відповідальне рішення щодо кількості своїх дітей, інтервалів між їх народженням та часом їх народження;
- право володіти для цього достатньою інформацією та засобами;
- право на досягнення максимально високого рівня сексуального та репродуктивного здоров'я;
- право приймати рішення щодо відтворення потомства без жодної дискримінації, примусу чи насильства;
- необхідність враховувати потреби своїх дітей (тих, що живуть, і майбутніх) та відповідальність перед суспільством;
- відповідальний підхід до реалізації зазначених прав [6].

Зазначений перелік дає можливість зрозуміти, що серед пріоритетів визначення та реалізації репродуктивних прав міжнародна спільнота передбачає: вільний вибір особи чи осіб; відсутність примусу чи насильства в напрямку прийняття рішення щодо здійснення репродуктивних прав; право на інформацію щодо можливостей особи в сфері здійснення репродуктивних прав; відповідальне ставлення особи чи осіб до рішень, які нею (ними) приймається (-ються); необхідність враховувати потреби дітей.

До цього додамо, що на сьогодні особливої актуальності в світі реалізації репродуктивних прав набуває право особи на застосування допоміжних репродуктивних технологій. Український законодавець у ч. 7 ст. 281 Цивільного кодексу України надає право повнолітнім жінці та чоловіку за медичними показаннями на проведення щодо них лікувальних програм допоміжних репродуктивних технологій у порядку, визначеному законодавством [7]. У свою чергу, відповідно до Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09.09.2013 р. № 787, допоміжні репродуктивні технології являють собою «методи лікування безпліддя, за яких маніпуляції з репродуктивними клітинами, окремі або всі етапи підготовки репродуктивних клітин, процеси запліднення і розвитку ембріонів до перенесення їх у матку пацієнтки здійснюються в умовах *in vitro*». Тоді як, *in vitro* є «техніка виконання експерименту чи інших маніпуляцій у спеціальному лабораторному посуді або у контрольованому середовищі поза живим організмом». Серед методик лікування

безпліддя у світлі застосування допоміжних репродуктивних технологій законодавство передбачає наступні: внутрішньоматкову інсеминацію, донацію гамет та ембріонів, а також сурогатне (замінне) материнство [8].

Таким чином, на підставі аналізу окремих підходів до розуміння сутності репродуктивних прав людини можемо виділити такі їх характерні риси: вони впливають з біологічної природи людини та завдяки цьому мають фундаментальний характер; є пов'язані з визначенням різного роду аспектів, в основі яких лежать питання щодо продовження роду, плануванням сім'ї, визначенням кількості дітей, застосуванням репродуктивних технологій, захисту репродуктивного здоров'я тощо; мають позитивний характер; в основі таких прав лежить право на вільний репродуктивний вибір.

Література:

1. Кашинцева О.Ю. Право на репродукцію людини в контексті четвертого покоління прав людини, Забезпечення прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (30 квітня 2020 р., м. Ужгород) / ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; за заг. ред. д.ю.н., проф. С.Б. Булеци, к.ю.н., доц. М.В. Менджул. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 160 с. С. 67-70.

2. Стефанчук Р.О. Поняття, система, особливості здійснення і захисту репродуктивних прав фізичної особи. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. 2004. № 1-2. С. 66-72.

3. Перевозчикова Е.В. Конституционное право на жизнь и репродуктивные права человека: автореф. дисс. канд. юрид. наук; спец.: 12.00.02. Казань, 2006. 26 с.

4. Соловьев Е.Г. Репродуктивные права как элементы конституционных прав и свобод человека и гражданина: автореф. дисс. канд. юрид. наук; спец.: 12.00.02. Владикавказ, 2010. 22 с.

5. Ксьондзик К.В. Становлення договірних та інституційних засад міжнародно-правового захисту соматичних та репродуктивних прав людини: автореф. дис. канд. юрид. наук; спец.: 12.00.11. К., 2018. 18 с.

6. Доповідь Міжнародної конференції з народонаселення та розвитку від 1994 р. URL: https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/icpd_rus.pdf (дата звернення: 03.07.2020).

7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

8. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні: Наказ МОЗ України від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13> (дата звернення: 03.07.2020).